

> Retouradres Postbus 1600 3800 BP Amersfoort

Erfgoedinspectie
t.a.v. mevr. drs. S.E.B. Siregar
Postbus 16478
2500 BL DEN HAAG

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

Contactpersoon

drs. A. de Vries

T 033 421 73 67

F 033 421 77 99

a.de.vries@cultureelerfgoed.nl

Onze referentie

MT 2011 73

Uw referentie

302751

Datum 28 juni 2011
Betreft Reactie briefrapport advisering RCE

Geachte mevrouw Siregar,

In het najaar van 2009 heeft uw inspectie een onderzoek gedaan naar de adviesrol van mijn dienst. De bevindingen van dat onderzoek ontving ik in uw briefrapport van 20 mei jl.

Het onderzoek is in goed overleg met mijn medewerkers uitgevoerd. Dat is een belangrijk gegeven, omdat het spannend is wanneer de eigen organisatie onder de loep wordt gelegd. De bevindingen zijn niet gekleurd door competenties. Ik hecht dan ook grote waarde aan de uitkomst van het onderzoek.

Terecht merkt u op dat onze adviesrol sinds 1 januari 2009 ingrijpend is veranderd. De RCE brengt minder adviezen uit, de rol van de gemeentelijke monumentencommissie is groter geworden. Nog meer veranderingen staan ons te wachten vanaf 1 januari 2012, wanneer in het Besluit Omgevingsrecht het vergunningvrij wijzigen van een monument en het vergunningvrij bouwen in een beschermd stads- of dorpsgezicht van kracht worden. Alle reden voor u – hoop ik – om de instanties die verantwoordelijk zijn voor de uitvoeringspraktijk van de monumentenzorg te blijven volgen.

Ik loop uw conclusies langs en geef daarbij mijn reactie en eventuele voornemens.

1. Meer onderlinge afstemming

De onderlinge afstemming vindt plaats in de Beraadkamer Adviezen en in het Sectoroverleg Architectuurhistorie. De Beraadkamer is een breed overleg, er is ook input vanuit de juridische, bouw- en stedenbouwkundige disciplines. Aan het Sectoroverleg neemt alleen de architectuurhistorische discipline deel. Dit overleg gaat ook over andere zaken dan alleen planadvisering. Daarnaast vindt er een landsbrede discussie plaats over het herbestemmen van monumenten in het kader van het Nationaal Programma Herbestemming.

De interne afstemming is naar mijn mening redelijk georganiseerd. Ik deel uw conclusie dat er verbetering valt te behalen, maar dan vooral in de vertaling van de uitkomsten van deze overleggen naar algemeen aanvaarde dienststandpunten over algemene en specifieke onderwerpen. Ik zal laten onderzoeken hoe dit kan worden verbeterd. Zie ook onder 3.

2. Adviezen zijn deskundig

De positieve waardering van onze adviezen in het veld bevestigt uw conclusie. Ik merk wel op dat het niet uitsluitend gaat om 'recht te doen aan de waarden van een monument'. Het is niet onze taak een afweging te maken van het monumentenbelang tegenover het belang van de eigenaar. Het is wel onze taak in het advies de kans op een duurzame instandhouding te betrekken. Dat kan betekenen dat een voor de monumentale waarde minder gunstige oplossing de voorkeur kan verdienen als daarmee de instandhouding op lange termijn is verzekerd.

3. Geen transparante beoordelingscriteria

Voor de ontvanger van onze adviezen is het niet duidelijk op basis van welke uitgangspunten wij een plan beoordelen. In het verleden zijn wel richtlijnen opgesteld, maar deze behoeven actualisering. Over architectuurhistorische, juridische, ruimtelijke en vooral technische onderwerpen is er een uitgebreide reeks brochures, ook direct raadpleegbaar op onze website. Voor onderwerpen als herbestemming, waar een groot deel van onze adviezen over gaat, is sinds kort een brochurereeks gestart over specifieke gebouwtypen ('Een toekomst voor .....'). Als afgeleide van deze reeks wil ik ook komen tot algemeen geldende uitgangspunten.

4. Geen volgsysteem

Het systeem dat wij hadden voldeed niet meer. Het ontbreken van een workflowsysteem met rappelfunctie maakt het halen van de termijnen kwetsbaar. Incidenteel is een advies niet tijdig bij de gemeente. Over anderhalf jaar beschikken wij over een systeem waarin alle gewenste functies kunnen worden ondergebracht, niet alleen een rappelfunctie, maar bijvoorbeeld ook een functie die het mogelijk maakt bij te houden of een gemeente ons advies wel of niet heeft overgenomen. Dit systeem, Livelink, draait nu al als een postsysteem voor de digitaal aangevraagde adviezen.

5. Niet inzichtelijk hoe vaak adviezen worden opgevolgd of niet

Wij hebben nog geen exact inzicht in hoe vaak onze adviezen worden opgevolgd. Wel hebben we een globale indruk aan de hand van de concept-besluiten van B&W. Gevoelige zaken en zaken waarover wij negatief advies hebben uitgebracht, blijven de consultants volgen in verband met de vraag of wij een zienswijze of beroepsschrift zouden moeten indienen.

Er is een eerste steekproef gedaan waaruit blijkt dat 80% van de adviezen wordt opgevolgd. Dit cijfer is evenwel nog niet hard gefundeerd.

Ik ben van plan om in het najaar het kwantitatieve en kwalitatieve effect van de RCE-adviezen te laten onderzoeken. Ik betrek u graag bij de opzet van dit onderzoek.

6. Geen analyse van de adviezen op algemene uitgangspunten

Het lijkt mij niet juist algemene uitgangspunten a posteriori te destilleren uit de adviezen. De adviezen moeten omgekeerd gebaseerd zijn op algemene uitgangspunten. Die zijn in ontwikkeling. Het is absoluut noodzakelijk de inhoud van de adviezen te blijven monitoren op consistentie.

Onze referentie
MT 2011 73

7. Niet met alle gemeenten ambtelijk/bestuurlijk overleg

De constatering is terecht, maar de vraag is of dit ook nodig of wenselijk is. Er wordt per regio bewust gekeken naar welke gemeenten aandacht verdienen: ofwel omdat daar veel ontwikkelingen plaatsvinden, ofwel omdat de kwaliteit van de uitvoering op het gebied van de monumentenzorg verbeterd kan worden. Op die manier wordt de beschikbare capaciteit het meest effectief ingezet. Ik wijs er op dat ook de provinciale steunpunten de taak hebben gemeenten met een beperkte capaciteit op het gebied van de erfgoedzorg te ondersteunen.

8. Geen evaluatie met gemeenten of de adviestaak goed wordt uitgevoerd

Dit is een onderwerp op de rand van toezicht (EGI) en monitoring (RCE). Het is jammer dat dit niet meegenomen is in uw onderzoek naar de advisering door RCE. Ik overleg graag met u of en zoja op welke wijze, we dit punt kunnen oppakken.

9. De RCE werkt niet risicogestuurd ten aanzien van gemeenten die extra aandacht behoeven

Anders dan u concludeert merk ik op dat de Regiovisies wel aandacht schenken aan risico-gemeenten. De Regiovisies sturen op contacten met die gemeenten waar veel omgaat op het gebied van cultuurhistorie, waar een verbetering van de uitvoeringskwaliteit wenselijk is en waar projecten wederzijdse inspiratie kunnen opleveren. Zie mijn reactie bij 7 wat betreft de rol van de steunpunten.

10. Niet alle gemeenten sturen (ontwerp)besluiten naar de RCE

De constatering is terecht. De verplichting om ontwerp- en definitief besluit op te sturen is in de Wabo opgenomen. Dit onderdeel zal worden meegenomen in het onderzoek genoemd onder 5. Met de introductie van een goed workflowmanagement in Livelink zal dit probleem eenvoudig en structureel aangepakt kunnen worden.

Samengevat neem ik uw aanbevelingen onder de eerste, tweede, vierde en vijfde bullet ter harte en zal ik, voor zover dat nog niet gebeurd is, maatregelen nemen. Wat de derde bullet betreft verschil ik met u van mening over het hoe, maar niet over het wat: er moeten algemene uitgangspunten komen op basis waarvan wij adviseren. Wat de zesde bullet aangaat: onze inzet geldt zeker voor gemeenten waar de erfgoedzorg voor verbetering vatbaar is, maar wij vermelden deze niet met naam en toenaam in officiële stukken.

In het regulier overleg EGI-RCE is er uiteraard gelegenheid om nader over de EGI-bevindingen en onze reactie te spreken en zonodig verder afspraken te maken.

Hoogachtend,
Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed

drs. Cees van 't Veen
Directeur